

Martin Schulz

Καταστροφικός ο απολογισμός των «μάγων» της λιτότητας

Ο περασμένος Σεπτέμβριος σηματοδότησε από μια θλιβερή επίτευξη: πέρασαν πέντε χρόνια από την κατάρρευση της Lehman Brothers. Ο απολογισμός των «μάγων» των χρηματοοικονομικών για την Ευρώπη είναι τρομακτικός: ανεργία (ιδιαίτερα για τους νέους), διαρκώς συρρικνούμενα ΑΕΠ που οδηγούν σε μείωση των δημοσίων δαπανών και αύξηση των φόρων, σκληρές συνθήκες ρευστότητας για τις επιχειρήσεις και πολιτική αστάθεια δημιουργούν κλίμα απογοήτευσης.

Κάθε ευρωπαϊκή χώρα αντιμετώπισε περιπλοκές που η Ευρώπη, η πιο πλούσια ήπειρος του κόσμου, έδειχνε ότι έχει οριστικά ξεπεράσει: έλλειψη πρόσβασης σε βασική περίθαλψη στην Ελλάδα, εξώσεις οικογενειών για μια καθυστερημένη δόση στην Ισπανία, μια χαμένη γενιά νέων που υποχρεώνονται να μείνουν με τους γονείς τους και να εγκαταλεί-

ψουν κάθε όνειρο για μια δική τους καριέρα ή οικογένεια.

Το τίμημα που κλήθηκαν να πληρώσουν οι ευρωπαίοι πολίτες ήταν και παραμένει συγκλονιστικό. Μας είπαν ότι δεν είχαμε επιλογή, ότι η λιτότητα ήταν η μόνη διεξοδος, ότι η ανάκαμψη είχε αντίτιμο που θα πρέπει όλοι να είμαστε πρόθυμοι να καταβάλουμε. Σήμερα, στον απόηχο της έκθεσης του ΔΝΤ, οι οικονομολόγοι καταδεικνύουν ότι ο αντίκτυπος της λιτότητας στην οικονομία είχε υπολογιστεί λανθασμένα. Οι περικοπές στις δημόσιες δαπάνες «κουτσούρεψαν» την ανάπτυξη με τρόπο αναπάντεχο. Τα τελευταία τρία χρόνια μπορεί να χάθηκαν δισεκατομμύρια ευρώ από το ΑΕΠ της ευρωζώνης ανάγεια, εξαιτίας λανθασμένων πολιτικών.

Επιπλέον το ΔΝΤ εκτιμά ότι η διόρθωση της τρύκας ήταν αναποτελεσματική για την επίλυση των προβλημάτων και ότι έκανε περισσότερο κακό παρά καλό. Δημιούργησε περισσότερο ύφεση απ' όση προβλεπό-

ταν και απέτυχε να ανακτήσει την πίστη των επενδυτών. Οχι μόνο αποτέλεσε τροχοπέδη για την οικονομική ανάκαμψη αλλά υπέσκαψε την εμπιστοσύνη προς την Ευρώπη. Οι αποφάσεις λίγων δημούργησαν στους πολλούς την εντύπωση μιας ψυχρής Ευρωπαϊκής Ένωσης που απαιτεί τη λίσρα σάρκας που της αναλογεί.

Η λέξη «συνγνώμη» δεν αρκεί. Κάποιος πρέπει να αναλάβει την ευθύνη για τις αποτυχημένες προσπάθειες και τις τεράστιες απογοητεύσεις, κάποιος πρέπει να απολογηθεί. Δεν μπορεί να επιβιβάζεται ένα «κούρεμα» μεγάλης κλίμακας και στη συνέχεια να κατηγορείται το ψαλίδι για τις ζημιές που προκλήθηκαν. Η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διεξάγει έρευνα για το έργο της τρύκας στην Ελλάδα, στην Πορτογαλία, στην Ιρλανδία και στην Κύπρο ώστε να διερευνηθεί γιατί συνέβησαν τόσα λάθη και πώς τόσες παραδόξες που θεωρούνταν ορθές προ τριών ετών αποδείχθηκαν απολύτως λαν-

θασμένες. Ο δημοκρατικός έλεγχος μπορεί επιτέλους να ξεκινήσει έπειτα από χρόνια αναμονής.

Ακόμη και υπό τη μείζονα επιρροή των κακών αυτών αποφάσεων οι χώρες της Ευρώπης αργά αλλά σταθερά ξαναστεκονται στα πόδια τους. Η Ελλάδα αναμένεται να επιστρέψει στην ανάπτυξη τον επόμενο χρόνο. Η Ιρλανδία είναι έτοιμη να βγει από το πρόγραμμα διάσωσης ως τα τέλη του χρόνου. Η Ιταλία, η Ισπανία και η Πορτογαλία κινούνται αποφασιστικά προς την ανάκαμψη.

Αλλά το κακό έχει γίνει. Χρειάζεται να ανακτήσουμε την εμπιστοσύνη στην Ευρώπη. Δεν μιλάω για τον εαυτό μου ή τους ευρωπαϊκούς θεοιούς, μιλάω κυρίως για την εμπιστοσύνη της παγκόσμιας οικονομίας προς την ευρωζώνη. Πώς μπορεί να επτευχθεί αυτό; Η Ευρώπη πρέπει να επιταχύνει την ανάκαμψη. Πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη στήριξη στους νέους μας που αναζητούν εργασία. Πρέπει να ενισχυθεί η σταθερότητα του τραπεζικού

τομέα μέσω της Τραπεζικής Ένωσης. Πρέπει να ενδυναμώσουμε την ενιαία αγορά, να επιτεθούμε κατά μέτωπο στη φοροδιαφυγή και στα φορολογικά παραθυράκια και να ανοίξουμε την Ευρώπη σε νέες αγορές και νέες ξένες επενδύσεις. Το Διόδικτο θα μπορούσε επίσης να δημιουργήσει ανάπτυξη μεγάλης κλίμακας αν η νομοθεσία μας επιτέλους εναρμονιστεί και απλοποιηθεί. Θα πρέπει επιπροσθέτως να εξετάσουμε την εφαρμογή ενός «χρυσού κανόνα» ώστε να επιτρεπεται κάποιες επενδύσεις να εξαιρούνται από τον υπολογισμό των ελλειμμάτων.

Αυτές είναι οι μεγάλες προκλήσεις και διαθέτουμε μικρά αποθέματα εμπιστοσύνης από τους πολίτες. Πολλές υποσχέσεις δόθηκαν που απέφεραν λιγιστά αποτελέσματα. Οφείλουμε να μετριάσουμε τις απαιτήσεις μας και να ενεργήσουμε με μετριοφροσύνη. Εντούτοις πιστεύω σε έναν Νότο για την ανάπτυξη και σε μια Ευρώπη για τον Νότο και με τον Νότο.